

Biología y Geología · 1.º ESO · Comunidad Valenciana

Cuadernillo de trabajo del profesorado: currículo oficial, secuenciación trimestral, situaciones de aprendizaje, rúbricas competenciales, DUA y comparativa autonómica frente al BOE.

Normativa Decreto 107/2022, de 5 de agosto

Generado 03/07/2026 19:42

17 Competencias	70 Criterios	67 Saberes

Curso bisagra entre Primaria y la evaluación competencial completa. Recibe alumnado de procedencia muy heterogénea, lo que exige evaluación inicial diagnóstica documentada y plan de refuerzo proporcional.

Índice

1. Resumen normativo
2. Competencias específicas (explicadas)
3. Criterios de evaluación (con evidencia)
4. Saberes básicos (con actividad de aula)

1. Resumen normativo

Materia	Biología y Geología
Curso	1.º ESO
Comunidad Autónoma	Comunidad Valenciana
Decreto autonómico	Decreto 107/2022, de 5 de agosto
Particularidad	En la Comunidad Valenciana existe Valencià: Llengua i Literatura como materia obligatoria con currículo propio.

2. Competencias específicas

Biologia i Geologia

CE.1 · Resoldre problemes científics abordables en l'àmbit escolar a partir de treballs d'investigació de caràcter experimental

TEXTO OFICIAL

Resoldre problemes científics abordables en l'àmbit escolar a partir de treballs d'investigació de caràcter experimental

CE.2 · Analitzar situacions problemàtiques reals utilitzant la lògica científica i explorant les possibles conseqüències de les...

TEXTO OFICIAL

Analitzar situacions problemàtiques reals utilitzant la lògica científica i explorant les possibles conseqüències de les solucions proposades per a afrontar-les

CE.3 · Utilitzar el coneixement científic com a instrument del pensament crític, interpretant i comunicant missatges científics...

TEXTO OFICIAL

Utilitzar el coneixement científic com a instrument del pensament crític, interpretant i comunicant missatges científics, desenvolupant argumentacions i accedint a fonts fiables, per a distingir la informació contrastada de les notícies falses i opinions

CE.4 · Justificar la validesa del model científic com a producte dinàmic que es va revisant i reconstruint sota la influència d...

TEXTO OFICIAL

Justificar la validesa del model científic com a producte dinàmic que es va revisant i reconstruint sota la influència del context social i històric, atenent la importància de la ciència en l'avanç de les societats, així com els riscos d'un ús inadequat o interessat dels coneixements i les seues limitacions

CE.5 · Adoptar hàbits de vida saludable basats en el coneixement del funcionament del propi cos, i dels perills de l'ús i l'abús...

TEXTO OFICIAL

Adoptar hàbits de vida saludable basats en el coneixement del funcionament del propi cos, i dels perills de l'ús i l'abús de determinades pràctiques i del consum d'algunes substàncies

CE.6 · Identificar i acceptar la sexualitat personal, i respectar la varietat d'identitats de gènere i d'orientacions sexuals e...

TEXTO OFICIAL

Identificar i acceptar la sexualitat personal, i respectar la varietat d'identitats de gènere i d'orientacions sexuals existents, sobre la base del coneixement del cos humà i del propi cos

CE.7 · Actuar amb responsabilitat i participar activament en la conservació de totes les formes de vida i del planeta sobre la ...

TEXTO OFICIAL

Actuar amb responsabilitat i participar activament en la conservació de totes les formes de vida i del planeta sobre la base del coneixement dels sistemes biològics i geològics

CE.8 · Utilitzar el coneixement geològic bàsic sobre el funcionament del planeta Terra com a sistema, amb la finalitat d'analit...

TEXTO OFICIAL

Utilitzar el coneixement geològic bàsic sobre el funcionament del planeta Terra com a sistema, amb la finalitat d'analitzar el seu impacte sobre les poblacions i proposar i valorar actuacions de previsió i intervenció

CE.9 · Analitzar i interpretar les principals fites de la història del planeta Terra i els principals processos evolutius dels ...

TEXTO OFICIAL

Analitzar i interpretar les principals fites de la història del planeta Terra i els principals processos evolutius dels sistemes naturals, atenent les magnituds del temps geològic implicades

CE.10 · Adoptar hàbits de comportament en l'activitat quotidiana responsables amb l'entorn, aplicant criteris científics i evita...

TEXTO OFICIAL

Adoptar hàbits de comportament en l'activitat quotidiana responsables amb l'entorn, aplicant criteris científics i evitant o minimitzant l'impacte mediambiental

CE.11 · Proposar solucions realistes basades en el coneixement científic davant de problemes de naturalesa ecosocial a escala lo...

TEXTO OFICIAL

Proposar solucions realistes basades en el coneixement científic davant de problemes de naturalesa ecosocial a escala local i global, argumentar-ne la idoneïtat i actuar en conseqüència

CE.1 · Interpretar y transmitir información y datos científicos, argumentando sobre ellos y utilizando diferentes formatos, par...

TEXTO OFICIAL

Interpretar y transmitir información y datos científicos, argumentando sobre ellos y utilizando diferentes formatos, para analizar conceptos y procesos de las ciencias biológicas y geológicas.

CE.2 · Identificar, localizar y seleccionar información, contrastando su veracidad, organizándola y evaluándola críticamente, p...

TEXTO OFICIAL

Identificar, localizar y seleccionar información, contrastando su veracidad, organizándola y evaluándola críticamente, para resolver preguntas relacionadas con las ciencias biológicas y geológicas.

CE.3 · Planificar y desarrollar proyectos de investigación, siguiendo los pasos de las metodologías científicas y cooperando cu...

TEXTO OFICIAL

Planificar y desarrollar proyectos de investigación, siguiendo los pasos de las metodologías científicas y cooperando cuando sea necesario, para indagar en aspectos relacionados con las ciencias geológicas y biológicas.

CE.4 · Utilizar el razonamiento y el pensamiento computacional, analizando críticamente las respuestas y soluciones y reformula...

TEXTO OFICIAL

Utilizar el razonamiento y el pensamiento computacional, analizando críticamente las respuestas y soluciones y reformulando el procedimiento, si fuera necesario, para resolver problemas o dar explicación a procesos de la vida cotidiana relacionados con la biología y la geología.

CE.5 · Analizar los efectos de determinadas acciones sobre el medio ambiente y la salud, basándose en los fundamentos de las ci...

TEXTO OFICIAL

Analizar los efectos de determinadas acciones sobre el medio ambiente y la salud, basándose en los fundamentos de las ciencias biológicas y de la Tierra, para promover y adoptar hábitos que eviten o minimicen los impactos medioambientales negativos, sean compatibles con un desarrollo sostenible y permitan mantener y mejorar la salud individual y colectiva.

CE.6 · Analizar los elementos de un paisaje concreto valorándolo como patrimonio natural y utilizando conocimientos sobre geolo...

TEXTO OFICIAL

Analizar los elementos de un paisaje concreto valorándolo como patrimonio natural y utilizando conocimientos sobre geología y ciencias de la Tierra para explicar su historia geológica, proponer acciones encaminadas a su protección e identificar posibles riesgos naturales.

3. Criterios de evaluación

Biología i Geologia

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
1.1	CE.1	Aplicar correctament les normes de seguretat pròpies del treball experimental	
1.2	CE.1	Observar fets, formular preguntes investigables i emetre hipòtesis comprovables científicament	
1.3	CE.1	Fer cerques d'informació i recollida de dades, atenent criteris de validesa, qualitat i fiabilitat de les fonts (3r curs) de manera guiada	
1.4	CE.1	Dissenyar experiments per a comprovar hipòtesis i obtenir resultats que les validen o refuten seguint les pautes del treball científic	
1.5	CE.1	Elaborar informes senzills de les investigacions realitzades	
2.1	CE.2	Utilitzar encertadament les eines informàtiques necessàries per al seu treball de manera guiada	
2.2	CE.2	Analitzar críticament la solució proposada a un problema senzill en funció dels sabers bàsics que es mobilitzen	
2.3	CE.2	Utilitzar el coneixement científic adquirit per a interpretar els fenòmens que ocorren al seu voltant	
2.4	CE.2	Triar l'eina informàtica adequada per a presentar els resultats dels seus treballs de manera autònoma	
2.5	CE.2	Construir explicacions que relacionen els fets i conceptes indicant les seues limitacions i mobilitzant coneixements complexos	
3.1	CE.3	Identificar hipòtesi, proves i conclusions en un discurs per a distingir adequadament una opinió d'una afirmació basada en proves amb base científica	
3.2	CE.3	Conèixer algunes fonts que s'ajusten als criteris d'objectivitat, revisió i fiabilitat que caracteritzen la ciència a les quals acudir per a recaptar informació	
3.3	CE.3	Comunicar-se, de manera oral i escrita, utilitzant el llenguatge científic per a participar en intercanvis o en debats, interpretant o produint missatges científics de nivell bàsic	
3.4	CE.3	Utilitzar fonts d'informació variada per a construir les seues argumentacions (textos escrits, àudios, gràfics, infografies, vídeos) amb un grau baix de complexitat	
3.5	CE.3	Utilitzar fonts d'informació variada per a construir les seues argumentacions (textos escrits, àudios, gràfiques, infografies, vídeos) amb un grau mitjà de complexitat	
4.1	CE.4	Aportar exemples d'utilització positiva i negativa del coneixement científic	
4.2	CE.4	Utilitzar un llenguatge inclusiu en els treballs coneixent exemples de les aportacions de les dones i de les diferents cultures a la ciència	
4.3	CE.4	Aportar exemples de canvis patits per les teories científiques amb el temps	
4.4	CE.4	Assenyalar alguns dels avanços tecnològics que han facilitat desenvolupament de la ciència	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
5.1	CE.5	Explicar adequadament requeriments ha de complir una dieta sana, equilibrada i sostenible	
5.2	CE.5	Procurar-se una alimentació consumint productes sans i de proximitat	
5.3	CE.5	Explicar les conseqüències que es generen a causa de la ignorància dels hàbits saludables	
5.4	CE.5	Explicar la importància de les mesures preventives contra les infeccions, incloent-hi la vacunació, sobre la base dels coneixements sobre el funcionament del sistema immunitari	
5.5	CE.5	Demostrar coneixement de les mesures preventives adequades a l'hora de mantindre relacions sexuals per a previndre malalties de transmissió sexual o embarassos no desitjats	
6.1	CE.6	Explicar de manera adequada les diferències entre els conceptes de reproducció, sexe, gènere i orientació sexual	
6.2	CE.6	Respectar i defensar amb arguments totes les possibles opcions de manifestació de la sexualitat	
6.3	CE.6	En les relacions interpersonals, mostrar respecte a l'hora de decidir els passos que cal fer en cada moment i respectar els canvis d'opinió que pugen sorgir en aquest sentit	
7.1	CE.7	Respectar totes les formes de vida, i ser capaços d'explicar la dependència de l'ésser humà de la resta d'éssers vius	
7.2	CE.7	Identificar i valorar alguns indicadors de la incidència de l'activitat humana sobre els fenòmens geològics externs i d'aquests sobre la vida en la Terra	
7.3	CE.7	Preveure algunes de les possibles conseqüències dels fenòmens del nostre planeta a partir de dades obtingudes mitjançant mètodes fiables conegudes, i valorar la importància del paper de la ciència en aquestes previsions	
7.4	CE.7	Classificar correctament, pel que fa al regne, diferents organismes en funció de les seues característiques més destacables	
7.5	CE.7	Argumentar sobre la necessitat de conservar totes les formes de vida	
8.1	CE.8	Explicar els trets més generals del relleu a conseqüència dels processos geològics	
8.2	CE.8	Analitzar i identificar algunes de les principals interaccions entre la humanitat i el planeta	
8.3	CE.8	Argumentar la necessitat de l'ús sostenible dels recursos	
8.4	CE.8	Buscar i seleccionar informació rellevant sobre alguns dels processos que afecten la Terra, i formular preguntes pertinents sobre aquest i valorar si determinades evidències confirmen o no una conclusió determinada	
8.5	CE.8	Valorar la importància dels principis geològics bàsics i els procediments més elementals i usuals de la geologia per a construir el coneixement científic sobre la Terra.	
8.6	CE.8	Analitzar un fenomen geològic identificantne els components, les relacions entre aquests i el seu funcionament com a sistema no reductible a aquests components i relacions separadament	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
9.1	CE.9	Apreciar la magnitud del temps geològic en comparació amb l'històric, i tots dos amb la duració de la vida d'un individu, i distingir les diferents escales en què ocorren els fenòmens geològics, històrics i personals	
9.2	CE.9	Reconéixer evidències dels canvis en el registre de la Terra, identificar-los i situar-los en un eix cronològic	
9.3	CE.9	Argumentar i valorar la importància del coneixement dels fenòmens naturals del passat per a entendre el present	
9.4	CE.9	Justificar la biodiversitat com a resultat del procés de selecció natural	
9.5	CE.9	Justificar els canvis geològics com a resultats dels processos geològics externs i interns i identificar les causes que els originen (Tectònica de Plaques i agents geològics externs)	
10.1	CE.10	Interpretar dades tècniques al voltant dels problemes que origina l'acció humana sobre el seu entorn i l'emergència climàtica	
10.2	CE.10	Ser capaç de descriure les conseqüències per a les poblacions humanes de processos com la destrucció de biodiversitat, la desertització i, associada a aquesta, la migració climàtica	
10.3	CE.10	Adoptar hàbits respectuosos per al medi que generen la menor quantitat de residus possible o que són susceptibles de ser reciclats	
10.4	CE.10	Reduir el consum de recursos en l'àmbit personal i en els seus hàbits diaris	
10.5	CE.10	Explicar correctament els factors més significatius responsables de la situació d'emergència climàtica que pateix el planeta	
11.1	CE.11	Diagnosticar problemes presents en el seu entorn pròxim relacionats amb el medi	
11.2	CE.11	Proposar accions de conscienciació i reivindicatives en relació amb els problemes ambientals, utilitzant el procediment adequat per a això amb ajuda del professorat	
11.3	CE.11	Associar situacions de problemes de tipus social, com ara la immigració massiva, a l'alteració dels ecosistemes d'origen humà, com ara la sobreexplotació de recursos o la desertificació BIOLOGIA I GEOLOGIA. ADDENDA PER AL 4T CURS DE L'ESO	

Biología y Geología

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
1.1	CE.1	Analizar conceptos y procesos biológicos y geológicos interpretando información en diferentes formatos (modelos, gráficos, tablas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páginas web, etc.), manteniendo una actitud crítica y obteniendo conclusiones fundamentadas.	
1.2	CE.1	Facilitar la comprensión y análisis de información sobre procesos biológicos y geológicos o trabajos científicos transmitiéndola de forma clara y utilizando la terminología y los formatos adecuados (modelos, gráficos, tablas, vídeos, informes, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, contenidos digitales, etc.).	
1.3	CE.1	Analizar y explicar fenómenos biológicos y geológicos representándolos mediante modelos y diagramas, utilizando, cuando sea necesario, los pasos del diseño de ingeniería (identificación del problema, exploración, diseño, creación, evaluación y mejora).	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
2.1	CE.2	Resolver cuestiones sobre Biología y Geología localizando, seleccionando y organizando información de distintas fuentes y citándolas correctamente.	
2.2	CE.2	Reconocer la información sobre temas biológicos y geológicos con base científica, distinguiéndola de pseudociencias, bulos, teorías conspiratorias y creencias infundadas y manteniendo una actitud escéptica ante estos.	
2.3	CE.2	Valorar la contribución de la ciencia a la sociedad y la labor de las personas dedicadas a ella con independencia de su etnia, sexo o cultura, destacando y reconociendo el papel de las mujeres científicas y entendiendo la investigación como una labor colectiva e interdisciplinar en constante evolución.	
3.1	CE.3	Plantear preguntas e hipótesis e intentar realizar predicciones sobre fenómenos biológicos o geológicos que puedan ser respondidas o contrastadas utilizando métodos científicos.	
3.2	CE.3	Diseñar la experimentación, la toma de datos y el análisis de fenómenos biológicos y geológicos de modo que permitan responder a preguntas concretas y contrastar una hipótesis planteada.	
3.3	CE.3	Realizar experimentos y tomar datos cuantitativos o cualitativos sobre fenómenos biológicos y geológicos utilizando los instrumentos, herramientas o técnicas adecuadas con corrección.	
3.4	CE.3	Interpretar los resultados obtenidos en un proyecto de investigación utilizando, cuando sea necesario, herramientas matemáticas y tecnológicas.	
3.5	CE.3	Cooperar dentro de un proyecto científico asumiendo responsablemente una función concreta, utilizando espacios virtuales cuando sea necesario, respetando la diversidad y la igualdad de género, y favoreciendo la inclusión.	
4.1	CE.4	Resolver problemas o dar explicación a procesos biológicos o geológicos utilizando conocimientos, datos e información proporcionados por el docente, el razonamiento lógico, el pensamiento computacional o recursos digitales.	
4.2	CE.4	Analizar críticamente la solución a un problema sobre fenómenos biológicos y geológicos.	
5.1	CE.5	Relacionar, con fundamentos científicos, la preservación de la biodiversidad, la conservación del medio ambiente, la protección de los seres vivos del entorno, el desarrollo sostenible y la calidad de vida.	
5.2	CE.5	Proponer y adoptar hábitos sostenibles, analizando de una manera crítica las actividades propias y ajenas a partir de los propios razonamientos, de los conocimientos adquiridos y de la información disponible.	
5.3	CE.5	Proponer y adoptar hábitos saludables, analizando las acciones propias y ajenas con actitud crítica y a partir de fundamentos fisiológicos.	
6.1	CE.6	Valorar la importancia del paisaje como patrimonio natural analizando la fragilidad de los elementos que lo componen.	
6.2	CE.6	Interpretar el paisaje analizando sus elementos y reflexionando sobre el impacto ambiental y los riesgos naturales derivados de determinadas acciones humanas.	
6.3	CE.6	Reflexionar sobre los riesgos naturales mediante el análisis de los elementos de un paisaje.	

4. Saberes bàsics

Biologia i Geologia

Saberes bàsics del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Contribució de les grans científiques i científics en el desenvolupament de les ciències biològiques i geològiques	
2	Estratègies d'utilització d'eines digitals per a la cerca de la informació, la col·laboració i la comunicació de processos, resultats i idees en diferents formats (infografia, presentació, pòster, informe, gràfic...)	
3	Llenguatge científic i vocabulari específic de la matèria d'estudi en la comprensió d'informacions i dades, la comunicació de les idees pròpies, la discussió raonada i l'argumentació sobre problemes de caràcter científic	
4	Procediments experimentals en laboratori: control de variables, presa (error en la mesura) i representació de les dades (taules i gràfics), anàlisi i interpretació d'aquests	
5	Pautes del treball científic en la planificació i execució d'un projecte d'investigació en equip: identificació de preguntes i plantejament de problemes que puguin respondre's, formulació d'hipòtesis, contrastació i posada a prova a través de l'experimentació, i comunicació de resultats	
6	Procediments i mètodes d'observació de fets o fenòmens naturals des del prisma del naturalista inquiet: capacitat d'incorporar les observacions als coneixements	
7	adquirits i qüestionament de l'evidència Instruments, eines i tècniques pròpies del laboratori de biologia. Normes de seguretat en el laboratori Les eines digitals utilitzades poden ser les mateixes en els dos cursos, però treballades de manera més pautada o guiada en primer i de forma més autònoma en tercer. En el tercer curs l'alumnat pot ser més autònom per a triar l'eina més adequada per a comunicar els seus resultats depenent de la tasca desenvolupada. Això mateix succeeix en la resta dels sabers d'aquest bloc	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Nivells d'organització de la matèria viva i organització general del cos humà (cèl·lula, teixit, òrgan, aparats o sistemes). Concepte d'ésser pluricel·lular	
2	La salut i la malaltia. Malalties infeccioses i no infeccioses. Higiene i prevenció	
3	Sistema immunitari. Vacunes. Els trasplantaments i la donació de cèl·lules, sang i òrgans	
4	Necessitats nutricionals: els nutrients, els aliments i hàbits alimentosos saludables i sostenibles. Dietes saludables i trastorns de la conducta alimentària	
5	La funció de nutrició. Relació entre els aparats digestiu, respiratori, circulatori i excretor i visió global de la nutrició en l'ésser humà	
6	La funció de relació: coordinació entre sistema nerviós, sistema endocrí i aparell locomotor. Prevenció de lesions	
7	Les substàncies addictives: el tabac, l'alcohol i altres drogues. Problemes associats	
8	Alteracions més freqüents, malalties associades, prevenció d'aquestes i hàbits de vida saludables en relació amb les funcions de nutrició, relació i reproducció	
9	La reproducció humana. Anatomia i fisiologia de l'aparat reproductor. El cicle menstrual. Fecundació, embaràs i part. Anàlisi dels diferents mètodes anticonceptius i de les tècniques de reproducció assistida	
10	Prevenció de les malalties de transmissió sexual	
11	Canvis físics i psíquics en l'adolescència	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
12	Relacions i sexualitat: drets i igualtat; sexe, gènere i sexualitat; salut i benestar sexual; violència i prevenció d'amenaques de gènere en la societat digital Els sabers d'aquest bloc es presenten organitzats en dos grups reflectits en dues taules diferents. Els del primer grup, corresponent a la taula superior, es treballen, principalment, només en el primer curs i estableixen les bases per a aprofundir en el tercer curs diferents aspectes dels mateixos continguts. Així, els hàbits saludables en funcions de nutrició i relació poden reforçar-se en el tercer curs, al mateix temps que també es tracten des d'altres matèries com, per exemple, en Educació Física. Quant als sabers relacionats amb sexualitat i reproducció, el diferent grau de maduresa al llarg de l'etapa obliga a reprendre des d'una altra òptica els mateixos conceptes. En el primer curs s'abordarà com a coneixement del propi cos, mentre que en el tercer curs s'aprofundirà en el coneixement de les relacions interpersonals	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	L'ésser viu com a sistema: propietats i diferències amb la matèria inerta. Funcions de nutrició, relació i reproducció dels éssers vius	
2	Teoria cel·lular. En el primer curs, concepte de cèl·lula i teoria cel·lular, i en tercer curs, principals tipus cel·lulars (cèl·lula procariota, eucariota animal i vegetal) i les diferències bàsiques	
3	Nutrició autòtrofa i heteròtrofa	
4	Dominis i regnes d'éssers vius (en primer, breu descripció; en tercer, aprofundint en les característiques)	
5	Cicles de la matèria, fluxos d'energia i piràmides tròfiques	
6	Concepte d'ecosistema	
7	La biodiversitat i la necessitat de conservar-la	
8	Ecodependència dels éssers vius i importància del manteniment de totes les formes de vida per a la salut humana	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Tipus de processos geològics	
2	La Terra com a sistema complex en què interaccionen roques, aigua, aire i vida: processos geològics externs	
3	Origen de la Terra i del sistema solar	
4	Els materials de la Terra: origen i tipus	
5	Relació d'objectes i materials quotidians amb els minerals i les roques utilitzats en la fabricació	
6	Estructura bàsica de la Terra	
7	Dinàmica interna dels materials terrestres: manifestacions de l'energia interna. En primer curs, s'estudiaran els terratrèmols i els volcans com a manifestacions de l'energia interna del planeta i, en el tercer curs, s'estudia la seua distribució i les causes (Tectònica de Plaques)	
8	El temps en geologia: escales i mesura del temps	
9	Recursos geològics i sostenibilitat	
10	Riscos geològics i canvi climàtic	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Principals problemes mediambientals: contaminació, desertització, canvi climàtic, pèrdua de biodiversitat, esgotament de recursos, etc	
2	Els ODS, relacions entre aquests: el factor ecosocial i conseqüències socials associades als	
3	Accions de protecció del medi ambient o de mitigació dels problemes ambientals	
4	Corresponsabilitat en la protecció ambiental. La importància de les accions individuals, locals i globals. En el primer curs, s'hauria d'adquirir el coneixement sobre possibles accions, i en el tercer, hauria de poder concretar-se mitjançant estudis tècnics més detallats	

Biología y Geología

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Niveles de organización de la materia viva y organización general del cuerpo humano (célula, tejido, órgano, aparatos o sistemas) Concepto de ser pluricelular	
2	La salud y la enfermedad. Enfermedades infecciosas y no infecciosas. Higiene y prevención	
3	Sistema inmunitario. Vacunas. Los trasplantes y la donación de células, sangre y órganos	
4	Necesidades nutricionales: los nutrientes, los alimentos y hábitos alimenticios saludables y sostenibles. Dietas saludables y trastornos de la conducta alimentaria	
5	La función de nutrición. Relación entre los diferentes aparatos digestivo, respiratorio, circulatorio y excretor y visión global de la nutrición en el ser humano	
6	La función de relación: coordinación entre sistema nervioso, sistema endocrino y aparato locomotor. Prevención de lesiones	
7	Las sustancias adictivas: el tabaco, el alcohol y otras drogas. Problemas asociados	
8	Alteraciones más frecuentes, enfermedades asociadas, prevención de las mismas y hábitos de vida saludables en relación a las funciones de nutrición, relación y reproducción	
9	La reproducción humana. Anatomía y fisiología del aparato reproductor. El ciclo menstrual. Fecundación, embarazo y parto. Análisis de los diferentes métodos anticonceptivos y de las técnicas de reproducción asistida	
10	Prevención de las enfermedades de transmisión sexual	
11	Cambios físicos y psíquicos en la adolescencia	
12	Relaciones y sexualidad: derechos e igualdad; sexo, género y sexualidad; salud y bienestar sexual; violencia y prevención de amenazas de género en la sociedad digital	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Tipos de procesos geológicos	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
2	La Tierra como sistema complejo en el que interaccionan rocas, agua, aire y vida: procesos geológicos externos	
3	Origen de la Tierra y del Sistema Solar	
4	Los materiales de la Tierra: origen y tipos	
5	Relación de objetos y materiales cotidianos con los minerales y rocas utilizados en su fabricación	
6	Estructura básica de la Tierra	
7	Dinámica interna de los materiales terrestres: manifestaciones de la energía interna. En primer curso, se estudiarán los terremotos y volcanes como manifestaciones de la energía interna del planeta y, en el tercer curso, se estudia su distribución y las causas (Tectónica	
8	de Placas) El tiempo en geología: escalas y medida del tiempo	
9	Recursos geológicos y sostenibilidad	
10	Riesgos geológicos y cambio climático	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Principales problemas medioambientales: contaminación, desertización, cambio climático, pérdida de biodiversidad, agotamiento de recursos, etc	
2	Los ODS, relaciones entre ellos: el factor ecosocial y consecuencias sociales asociadas a los problemas ambientales	
3	Acciones de protección del medio ambiente o de mitigación de los problemas ambientales Corresponsabilidad en la protección ambiental. La importancia de las acciones individuales,	
4	locales y globales. En primer curso, se debería adquirir el conocimiento sobre posibles acciones, y en tercero debería poder concretarse mediante estudios técnicos más pormenorizados	

5. Rúbrica orientativa 1-4

Nivel	Descriptor	Uso docente

1	Inicial: evidencia incompleta o con errores de base.	Refuerzo guiado y nueva evidencia breve.
2	En proceso: cumple parte del criterio con ayuda o imprecisiones.	Feedback específico y práctica focalizada.
3	Adecuado: cumple el criterio con autonomía suficiente.	Consolidación y transferencia.
4	Excelente: domina, justifica y transfiere el criterio.	Ampliación o reto competencial.

Este documento es una ayuda de trabajo generada por Corrigiendo.es a partir de datos curriculares oficiales estructurados y de un enriquecimiento didáctico sintetizado con IA (Gemini). Revisa siempre la normativa vigente de tu administración educativa antes de incorporarlo literalmente a documentos administrativos del centro.